

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

Vigesima-Secunda. Dominica in passione. De planctu super passionem
Domini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

DE CHRISTI PASSIONE. 241
VIGESIMASECVNDA.

Dominica in passione.

De planctu super passionem Domini.

1. **O** Vos omnes, qui transitis per viam, attendite & videte, si est dolor ^{Thren. xi}
similis sicut dolor meus. Agitur nunc memoria dominicæ
passionis in sancta Ecclesia: & dignum est, ut filij Ecclesiæ suo Do-
mino cõpatiantur, qui pro ipsis mori dignatus est corporaliter,
ut ipsi corpore & spiritu simul viuerent æternaliter. Nõ ergo in-
grati sint, aut alienos se reputent: sed piè meminerint, quia ipsi
Ecclesia & sponsa Christi sunt, qui filij dicuntur: si tamen filiali
amore & vnica fidei deuotione Christo adhæserint. O quanta
charitas summi Patris, quanta dilectio vnigeniti filij Dei, quan-
ta benignitas Spiritus sancti, superabundauit in omne genus hu-
manum! Quid dicis ad hæc anima mea? Nunquid ingrata eris,
aut immemor esse poteris tantæ charitatis? Quomodo poteris
negligere eum, à quo tam diligenter quæsita es? Quomodo non
reamares eum, qui te tam ardentem amauit? Ama amantem, &
tam validè te amantem: ut potius eligeret mortem subire, quàm
te perire. Hæc fuit charitas, qua nemo maiorem habuit, & ideo
plenè pro omnibus satisfecit.

2. Sed quid facies, & quid Domino pro morte sua retribues?
Aliquid agere oportet, quamuis dignam illi retributionem redo-
nare nõ vales. Omnis enim creatura & omnes sancti Dignè Deo
regratiari pro morte sua non sufficiunt, quam ille sponte pro te
suscepit. Recordare igitur sanctæ passionis eius, & pro modulo
tuo studeas eam imitari: quia hoc est illi magnas gratias agere,
libenter pro eo velle tribulationes sustinere. Ab exterioribus ita-
que curis mentem abstrahe, & totum cogitatum tuum in cruci-
fixi Domini tui imaginem conuerte. Per hunc enim poteris alie-
nas imagines à mente melius excludere; nec non huius sanctæ
imaginis impressione, quoslibet etiam corporis dolores mitius
sufferre. Et quia iam secundum tempora Ecclesiæ, conuenit de
passione Domini cogitare, ideo ad eam exercitia tua intentius
debes dirigere. Si præcedentes ieiunij dies negligentius transie-
runt, saltem nunc in hac quindena, ob Christi passionem noua
deuotio te reaccendat. Et si quid bene egisse te recolis, adde me-
liora prioribus. Esto sollicitior & feruētior modò, sic enim requi-
rit specialis memoria dominicæ passionis, & generalis Ecclesiæ
assumpta compassio pro morte sui redemptoris.

3. Non sit onerosum nec pigrum, amarum Christi passionem
perco-

percogitare, quam ille paratus fuit pro te sustinere. Per singulos dies istos, de vinea Domini Sabaoth collige & exporta fasciculis myrrhæ, quem inter vbera tua pro custodia cordis recondas, quia ex eo odor vitæ exhalat, & si bene masticaueris, mirabilem confortationem inter aduersa & opprobria percipies. Siquidem probatum est à multis & gustatum, quòd exercentibus se frequenter in passione Saluatoris, sanctæ plagæ eius & benedicta vulnera, tam dulciter sapuerunt, vt ex vehementi dolore lachrymis fluere: & præ nimio desiderio amoris & compassionis, etiã ad tolerandas contumelias & pœnalitates pro Christi amore validè accenderentur. Quid dicam, quòd quidam extra se educti, & à proprio amore totaliter immutati, cupiebant in intima Iesu pergere, ad sentiendum eius exinanitionem vsque ad mortè crucis; optantes corde tenus humiliari, & vilipendi ab omnibus creaturis: vt solus Christus in eorum cordibus magnificaretur, & ipsi tantummodo despicerentur.

Psal. 22.

4. Ita ignitus est sanguis Christi ex amore fusus, quòd intimè meditantem fortiter ardere facit; & sui ipsius in tantum obliuisci, vt contemptum gaudium deputet; & quæ corpori pœnalia sunt, pro minimo ducat. Sic enim vehemens amator, suo dilecto amatori configurari per passiones incipit: dum se totaliter ac liberè illi tribuit, qui pro se redimendo in nullo sibi pepercit. Hinc maxima oritur dilectio, recipitur gratissima consolatio; excrescit singularis deuotio, moritur carnalis affectus, eleuatur in Deo spiritus, illuminatur intellectus, & gustatur verbum Prophete dicentis: *Et calix meus inebrians, quam præclarus est.* Sed quia hoc valde magnum est & arduum, nec alicui per se attingibile, propterea pete, quære, & pulsa anima mea, quatenus benignissimus Iesus plenus Spiritu sancto & virtute, diues in omnes qui inuocant illum, hunc optimum thesaurum, quem in se reconditum habet, misericorditer tibi aperiat: ac preciosissimum deuotionis unguentum, ex sacris stigmatibus suis, in te emanare faciat: vt discas & tu sugere mel de petra, oleumque de saxo durissimo: quod superbis absconditur, sed humilibus deuotisque cordibus aperitur; carnalibus & terrena sapientibus velatur, sed puris & simplicibus sapius degustare conceditur. Hęc est mirabilis Dei dispensatio, vt mites & humiles capiant, quod elati & curiosi capere non valent.

Deut. 32.

5. Vides, quàm multi multa legunt, alta scrutantur, & sublimia quærunt: sed paruum aut penè nullam deuotionem erga Christi passionem habent: quia ad exteriora se fundunt, & in terrenis consolari quærunt: & ideo aridum & insipiens factum est cor eorum interius, & quæ Iesu Christi sunt sentire non possunt. Occupan-

tur multis, & edificantur in paucis. Negligunt vtilia, omittunt necessaria, amant subtilia, despiciunt simplicia, rapiuntur in diuersa, & noua quæque rimantur; & nec sic quidem inueniunt requiem, neque auditis rebus satiantur. Quia quamdiu Iesum per passionem & crucem non quærent, ad veram internam dulcedinem & ad Deitatis eius cognitionem nequaquã peruenient. Solus enim Iesus præstat, per suam sanctissimam humanitatẽ, aditum ad diuinitatem. Quod bene sapuit B. Paulus, cum diceret: *Quia in ipso sunt omnes thesauri sapientia & scientia Dei absconditi;* Col. 2. & ideo prætermisissimã mundanã sapientiã verbis, in Christi se exercebat vita & passione, dicens: *Nihil enim iudicauit me scire inter vos, nisi Iesum, & hunc crucifixum.* 1. Cor. 2.

6. Animaduerte hæc anima mea: & omisissis curiosis & vanitatibus vniversis, ad Iesum crucifixum interiorẽ cordis oculum dirige. Vigila pro nunc sollicitè, & cum Iesu in môte Oliueti orã Patrem: vt sicut ei datus est calix benedictę passionis ad bibendum, ita & tibi donetur ardens affectus, ad amorosè sibi compatiendum. Plus enim inuenies in vulneribus Iesu Christi, quã in possessione totius mundi. Et in ampliorem mentis stuporem adducet te vnica Christi passio, quã omnium rerum conditarum speculatio. Hoc ideo dico, vt erga passionẽ Christi amplius feruescas, intentius inde cogites: immo nullam horam nec diem sine eius recordatione prætermittas. Nam quicquid in alijs dictis vel factis sanctorum legis & audis, hoc multo copiosius & saporosius in vita & passione Christi inuenies. Excellit siquidẽ Christi veneranda passio, omnes sanctorum passionẽs multis modis. Quia omnium sanctorum passionẽs, ex sola Christi passione sanctificate sunt, & ideo acceptabiles atque meritoria per mortẽ ipsius effectũ. Ipse est enim sanctus sanctorum, qui habet potestatem dimittendi hominibus peccata eorum, qui gratificat cuncta bona opera ipsorũ: ac semetipsum dedit in oblationem sanctam Deo in redemptionem omnium peccatorum.

7. Tribus autem specialiter modis superexcellit Christi passio electorum suorum passionẽs, dignitate scilicet, & acerbitate, ac fructu seu vtilitate. In dignitate, eminet persona patientis, quia filius Dei erat. In acerbitate, cõsideratur grauissima læsio corporis, quia nobilissimæ ac tenerrimæ complexionis fuit. In fructu verò, apparet humani generis redemptio, quia per mortem suam, quam sine culpa pergit, ab æterna nos morte liberauit, & celestis beatitudinis introitum & gloriam nobis promeruit. Ideoque per Prophetam, omnes fideles suos ad considerandam magnitudinem doloris sui ita alloquitur, dicens: *O vos omnes, qui transitis per viam, attendite & videte, si est dolor similis, sicut dolor meus.* Thren. 1.

8. Heu Domine, quàm multi inconsideratè corâ te transeuntis
ficcis oculis & incompassibili corde imaginè tuam pertranseunt
Vix à longè crucifixum intuentur, sine reuerètia & genu flexio-
ne per Ecclesias discurrunt. Festinant magis exire, quàm intra-
re: plus libet fabulari, quàm orare: suavius trahit mundus ad fo-
rum, quàm diuinus & cælestis cantus ad chorum. Vix valèt mo-
dico tempore in laude tua consistere, cum tu longo horarū spa-
tio, pro ipsorum salute, in cruce repletus multis doloribus & op-
probrijs pependisti. Vbi sunt oculi nostri Domine, & aures quò
dimisimus, vt te non attendamus? Conuerte nos ad te, quia valde
citò auertimur à te. Citò obliuiscimur magnè charitatis tuæ,
quam nobis in benedicta passione tua exhibuisti. Tanta passus
es, tam graua, tam indigna, & sine omni noxa, ab hominibus pro
hominibus quos ipse creasti, à propria gente & populo, quibus
tam multa beneficia à diebus antiquis & in præsens præstitisti, &
adhuc duri remanemus & ingrati. Commota quidem sunt in
morte tua insensibilia elementa, & non commouentur filiorum
hominum corda.

9. Heu me miserum & infelicem, super sterilitate & insensibi-
litate cordis mei: quod tam celeriter moueor ad modicâ iniu-
riam, & ad tantas contumelias Domini mei Iesu Christi nihil
permoueor. Paruam corporis læsionem sentio, & grauissimas
Domini mei pœnas non pondero. Quàm exigua charitas appa-
ret, quia caput grauiter pungitur, & cor inde non dolet. Si sumus
inuicem membra, cur non compatiar? & quare cor dolore non
scinditur? Domine mi, quid ad hæc dicam? & quid miser faciam?
Cur citius moueor quandoque ad hominem mortalem, quàm
ad te creatorem meum Sponsum immortalem? Cur me amplius
stimulat vanarum rerum curiositas, quàm tua pro me in cruce
suspensio? Propter hoc doleo vehementer, quia ista non magis ad
cor transeunt: nec totaliter me convulnerant, sicut meritò debe-
rent. Proh pudor, quòd tam facilis sum ad risum, tam sensibilis
ad proprium damnum, & tam tardus & aridus ad Domini mei
plangendam amarissimam passionem. Quòd si aliquando com-
punctionem induo, nimis citò iterum remitto: ideo non profici-
cio, nec ad interiorem saporem perfectè venio. Ah Deus meus,
quòd tanta de te bona audio, & nihil dignè ago. Tam graua te
perpeffum lego, & adhuc plus me durum quàm emollitum senti-
tio. Non est hoc signum perfecti amoris, nec indicium amorosæ
compassionis. Vsq̄quo insensibilis ero, & cum patiente non
compatiar?

10. O nunc dilectissime & fidelissime Iesu, pallens ac pendēs
in cruce, spes vnica animæ desolatæ, concede mihi in tam san-

esto tempore, passionis tuae memoriam dignè peragere, atque per amorosam compassionem in aperta vulnera tua transire: vbi mei oblitus & tui solius doloris memor, in nulla tribulatione vltra deficiam, sed me ad tuam voluntatem liberè resignem. Quomodo possum scire aut æstimare, quòd te diligam, nisi ex sufferentia tribulationum pro nomine tuo? Nam ex amore libenter pati, & sine querimonia omnem grauitatem posse portare, charior est retributio, quàm homo potest tibi exhibere. In hoc enim cognoscuntur veri amatores crucis, videlicet, in voluntaria perpessione cuiuslibet grauitatis. Et quauis iam impassibilis sis, & nullis obnoxius passionibus, sed gloria & honore coronatus, & super omnes cælos eleuatus; mihi tamen proficit & multum iuuat, quòd in passionibus meis, tuæ benedictæ recordor passionis: quòd te tanquam in carne adhuc passibilem attendo; videlicet captum & ligatum, vestibus exutum, derisum, consputum, colaphizatum, flagellis caesum, spinis coronatum, cruci affixum, felle & aceto potatum, lancea perforatum, cum latronibus condemnatum, obloquutum, blasphematum, despectum, derelictum, reprobatum ab omnibus, & tandem in cruce mortuum, & lamentabiliter sepultum. Non debeo præterire vel vnum punctum, sed de silua Evangelica, omnia verba & facta tua, fideliter congregabo: & non tantum mirabilia opera tua considerabo, sed multo charius passionibus & vituperia tua percogitans amplexabor, quia hæc mihi necessaria sunt ad salutem.

11. Signa tua inelyte Iesu, ad fidem & sancti nominis tui venerationem, me informant: vituperia verò tua & dura verbera pro me suscepta, ad piam sufferentiam, ad humilitatem & charitatem perfectam, me magis prouocant & accendunt. Cauendum autem ei est valde, qui signa tantum veneratur, & magna in te solummodo considerat: ne ex consideratione ignominiosæ mortis tuæ, scandalum sumat. Admirandus quidem es in operibus diuina virtute patris, & de his super omnia laudandus: sed tamen impropria ac maledicta patienter ferre, non es dedignatus, atque eo amplius adamandus.

12. Animaduerte igitur hæc anima fidelis, & esto Deo grata pro his omnibus. Cõsolari te debet in omni pressura & tribulatione tua, pauper & humilis Iesus; qui à Deo & hominibus fuit in maxima necessitate derelictus. Non es maior Domino tuo serue piger & inutilis, nec innocentior Christo Christiane. Si ille tanta pro te pertulit, quid pro te ipso facies, & quid illi dignè referes? Si sic etiã derelictus est & cõtemptui traditus, qui filius erat charissimus; quid grauaris, si aliquando derelinqueris & despiceris, qui tam indignus es seruus. Aspice exemplar tuum cæleste, me-

inoriale perpetuum. O speciose & percharissime Iesu fili Dei quid magis in te admirabor? Alta vel humilia? Et quid plus notabo? Digna an indigna? Sed vtraque simul melius & verius. Formosum & altum te conspicio in natura diuina, deformem vero & despectum in specie humana. Hoc semper manes, istud ad tempus passus es. Insuper & spiritui meo pulcher es intus & amabilis purus & inuiolabilis, quia ab omni delicto alienus, licet ab exteriorum multum deturpatus & plagatus videaris. Propter peccata mea denigratus, & percussus es, & crucifixus.

13. Scandalizantur forsitan oculi corporei insipientium & superborum, non autem amantium atque piorum: magis autem compatiuntur & plorant, qui in veritate te diligunt. Cum talibus viuere desidero, qui te toto corde diligentes, vsque ad ignominiam crucis sequuntur. Non es scandalum mihi, sed maximum honor & gaudium. Nam deformitas tua, mea est pulchritudo plagæ tuæ & singula vulnera sanitas animæ meæ: & mors tua, vita mea. In his viuo, & in talibus vita spiritus mei. Corripies me, si non meminero tui, si non proposuero passionem tuam in principio lætitiæ meæ. Scio enim, quis sis, sanctus Dei, qui hæc pati voluisti: & credo, quia pro peccatis meis libenter ista pertulisti.

14. Plorans igitur plorabo die ac nocte, & lachrymæ meæ in maxillis meis super contritione & amara Domini mei passione. Planxit Dauid planctu magno super Saul & Ionatham filium eius, & ego non plangam mortem Domini mei regis mei? Videns Iacob vestimenta Ioseph filij sui, scidit vestimenta sua cum fletu, & ego cessare potero à fletu, considerata Domini mei morte dolorosa? Videns etiam Ioseph, Benjamin fratrem suum vterinum coram se stantem, statim commota sunt viscera sua, festinauit, & plorauit, nec se poterat à lachrymis continere: & ego audiens Dominum meum atrociter occisum, sine lachrymis ero? Nemo mihi hoc persuadeat, nemo me à dolore & planctu prohibeat, alioquin plus me cruciabit. Fudit Dominus meus pro me preciosum sanguinem suum, & ego non fundam pro eo planctum medicum? Vtinam possem sic plangere, vt etiam sufficerem omnes homines mecum commouere. Non est omnium flere, sed religiosa mentis est, ex interna compassione pro Domino plangere: non ad propriam captandam placentiam, sed ad ipsius promerendam gratiam ampliorem.

15. O præcordialissime dilecte Iesu, splendor æternæ gloriæ, quomodo sic occumbis sol iustitiæ? Cõpatiatur tibi anima meæ, & ex magno compassionis affectu scindatur cordis mei duritia, sitque hodie cum memoria passionis tuæ feriosè occupata: In spiritu humilitatis & in animo contrito tibi fideliter assistat, & in

2. Reg. 1.
Gen. 37.

Gen. 35.

omni loco passionis tecum vadat, atque omnia, quæ pateris, dolenter attendat. Tecum etiam pati & cõmori tibi ardentè concupiscat, pensans quid Dauid de filio suo Absalon dicebat. *Quis 2. Reg. 18.* (inquit) *mihî det, ut ego moriar pro te fili mi Absalon, Absalõ fili mi?* Præualuit in Dauid pius affectus super interitu filij sui se persequentis: ita ut eius mortem vehementer lugeret, & pro illo morti optaret, qui suam conabatur vitam auferre: quãto magis in me præualere debet dolor eximie compassionis, super innocente morte tua, pro me in cruce consummata? Plus me mouere debet, quòd pro me crucifixus es & mortuus, quàm si totus mundus mihi datus fuisset, & pro me expensus.

16. Moriatur ergo anima mea morte beata, & fiant nouissima mea Domino meo similia. Da Domine felicem mortis horã, & beatam tecum inuenire requiem. Felicius mihi erit tecum iam mori, quàm vna hora sine te diutius viuere. Quod si negatum fuerit, faciam quod deuotus affectus facere consuevit. Secretum petam, & ob hoc præcipue, ut liberius plangam. Mortis tuæ Domine recordabor, & omnium vulnerum tuorum cicatrices, intimis cordis oculis, crebrius osculabor. Nemo me hodie alloquatur, nemo mihi de aliquo solatio molestus sit, nec aliquam leuitatem inuariat: quia non accipiam ab aliqua creatura consolationem, ne impediar lugere Domini mei amarissimam passionem. Recedite, recedite domestici & externi, dimittite me solũ & desolatum sedere, ut plangam paululum dilectum meum pro me crucifixum. Præ dolore deficiant lachrymæ in capite meo, & nõ sit, qui abstergat, nec qui me consoletur, nisi ille quem plango. Lachrymate mecum sol & luna, & lugete mecum omnes creaturæ, quoniam occisus est Dominus noster hodie. Et dignũ est, ut omnia sint in mœrore, vbi author patitur nature; & omnes induant tristitiam, vbi filius Dei tantam sustinet miseriam. Non libet amplius loqui, sed tantum flere mihi libet, quia Deus meus clamans voce magna expirat. Exite, exite lachrymæ uberrimæ, & vsque ad fundum excurrite. Cadit super dilecti Domini mei corpus occisum, & promeremini mihi interiorem cordis visum: ut illum merear aliquando videre gaudiosum, quem nunc plango affectuosus luctibus crucifixum. Sit mihi sepulchrum illius, locus pacis & requietionis: ut gloriosa eius resurrectio, finis doloris omnis fiat atque mœroris. Amen.

VIGESIMA-TERTIA.

De cruce Iesu, quam pro nobis ipse portauit.

Susciperunt autẽ Iesũ, & eduxerunt: & baiulãs sibi crucem, exiit in *Ioan. 19.*
eum, qui dicitur Caluaria, locũ. Liber dolorosum hũc Domini

Q 4

trans-